

Maailman paras maalauspaikka – taiteilijaelämää Önningebyssä ja Tuusulanjärvellä 13.9.2019–19.1.2020

Maailman paras maalauspaikka – taiteilijaelämää Önningebyssä ja Tuusulanjärvellä luo katseen suomalaisiin taiteilijayhteisöihin 1800- ja 1900-lukujen taitteessa. Näyttelyssä on esillä teoksia mm. Victor Westerholmilta, Elin Danielson-Gambogilta, Hanna Rönnbergiltä, Pekka Haloselta ja Venny Soldan-Brofeldtilta.

Taiteilijayhteisöt Euroopassa

Näyttelyn taiteilijayhteisöt, Önningebyn taiteilijasiirtokunta Ahvenanmaalla ja Tuusulanjärven taiteilijakotien keskittymä, olivat kumpikin ilmentymiä taiteilijoiden 1800-luvulla kasvaneesta yhteisöllistymisestä. Ranskassa 1830-luvulla alkunsa saanut ilmiö laajentui kansainväliseksi 1870-luvulla. Akateemisesta perinteestä poikenneet taiteilijat hakeutuivat joukoin maalaamaan Ranskan Barbizonin, Englannin St Ivesin ja Tanskan Skagenin kaltaisiin paikkoihin, jotka tarjosivat erityisesti ulkoilmamaalaukselle verrattomat puitteet. Yhteisö loi myös sosiaalisesti kiinnostavan ympäristön työskentelylle. Eurooppalaisten taiteilijayhteisöjen joukossa oli sekä kausiluontoisia taiteilijasiirtokuntia että pysyvämmän oleskelun mahdollistavia asumisyhteisöjä.

Dora Wahlroos, Omakuva, 1889.
Turun kaupungin taidekokoelma, Turun museokeskus
Kuva: Turun museokeskus, Raakel Närhi

Önningebyn taiteilijasiirtokunta

Ahvenanmaan Önningebyhyn Victor Westerholmin aloitteesta syntynyt, kesinä 1886–1892 aktiivisimmin toiminut taiteilijayhteisö oli ainoa varsinainen taiteilijasiirtokunta Suomessa.

Naistaiteilijoiden määrä oli jatkuvasti suuri ja heillä oli siirtokunnassa aktiivinen rooli. Önningebyn taiteilijat työskentelivät vuoroin itsenäisesti, vuoroin rinnakkain ja joukossa oli myös useita opettaja-oppilassuhteita. Siirtokunnassa vietettiin vilkasta sosiaalista elämää työskentelyn ulkopuolellakin, ja taiteilijat olivat vuorovaikutuksessa myös paikallisten kanssa. Taiteilijasiirtokunnassa työskentelivät mm. Fredrik Ahlstedt, Elin Danielson-Gambogi, Hanna Rönnberg, Dora Wahlroos ja ruotsalainen J. A. G. Acke.

Victor Westerholm, Lokakuun ilta Ahvenanmaalla, 1889
Fortumin Taidesäätiö
Kuva: Fortumin Taidesäätiö, Rauno Träskelin

Tuusulanjärven taiteilijayhteisö

Kansainvälinen yhteisöllistymisilmiö voidaan havaita myös Tuusulanjärven taiteilijayhteisön taustalta, mutta se erosi monilta lähtökohdiltaan Ahvenanmaan taiteilijasiirtokunnasta. Tuusulanjärven rannalle syntyi poliittisesti samanmielisten kulttuurivaikuttajien kotien keskittymä, jossa tavoiteltiin pysyvää asumista luonnonkauniissa ympäristössä, mutta silti lähellä Helsinkiä. Tuusulanjärven perheitä yhdistivät nuorsuomalaisuus, ystävyys- ja sukulaisuussuhteet sekä kaipuu maaseudulle omannäköisen ja yksinkertaisemman elämän pariin. Arts & Crafts -liikkeen hengessä kodit suunniteltiin ja sisustettiin mahdollisuuksien mukaan itse. Ensimmäisenä Tuusulanjärvelle asettuivat Juhani Aho ja Venny Soldan-Brofeldt vuonna 1897. Muutamien vuosien kuluessa valmistuivat kodit Eero ja Saimi Järnefeltille, Pekka ja Maija Haloselle, J. H. Erkolle sekä Jean ja Aino Sibeliukselle.

Pekka Halonen, Lastenrattaat puutarhassa, 1913.

Tuusulan taidemuseo

Kuva: Tuusulan museo, Matti Ruotsalainen

Ympäristön, ystävyden ja kodin kuvia

Maailman paras maalauspaikka -näyttelyssä on esillä valikoima teoksia Önningebyn ja Tuusulanjärven kuvataiteilijoilta. Maisemakuvilla on merkittävä rooli molempien taiteilijayhteisöiden teosten joukossa. Tuusulanjärveläisten kohdalla maisema-aihe laajenee kotitunteen kuvastoksi, kuvaksi kotimiljööstä ja puutarhasta. Muotokuvat taiteilijakollegoista johdattavat näyttelyn toiseen teemaan, taiteilijoiden välisiin henkilösuhteisiin ja verkostoitumiseen yhteisöissä sekä laajemmassa kulttuurikentässä. Näyttelyn taiteilijat ovat Önningebyssä maalanneet J. A. G. Acke, Fredrik Ahlstedt, Elin Danielson-Gambogi, Christian Krohg, Elin Alfhild Nordlund, Hanna Rönnberg, Eva Topelius-Acke, Dora Wahlroos, Anna Wengberg, Victor Westerholm ja Edvard Westman, sekä tuusulanjärveläiset Pekka Halonen, Eero Järnefelt ja Venny Soldan-Brofeldt. Esillä on 46 teosta.

Näyttelyn teokset on lainattu kotimaisista museo-, säätiö- ja yksityiskokoelmista, lisäksi esillä on teoksia Didrichsenin taidemuseon kokoelmasta.

Näyttelytyöryhmän on muodostanut Didrichsenin taidemuseon henkilökunta ja näyttelyn kuraattorina ja erityisasiantuntijana on toiminut taidesäätiön puheenjohtaja FT Anna-Maria Wiljanen. Näyttelyn teemoja syventävä esitelmäsarja järjestetään Didrichsenin taidemuseossa 25.9.–13.11.2019.

Kiinalaisia hauta-aarteita – uusittu näyttely Didrichsenin taidemuseon esinekokoelmasta

Didrichsenin taidemuseon kiinalaisen esinekokoelman esillepano on uusittu ja se avautuu yleisölle 13.9.2019 museon alakerrassa. Näyttelyssä pääosassa ovat Shang- (1600 eaa–1046 eaa), Zhou- (1046 eaa–256 eaa), Han- (206 eaa–220 jaa) ja Tang-dynastioiden (618–907) aikaiset hautalöydöt.

Kiina-näyttelysalin on kuvittanut Ella Brigatti.

Medialle

Yhteydenotot:

Maria Didrichsen, Didrichsenin taidemuseo, p. 040 552 1000, maria@didrichsenmuseum.fi

Näyttelyt

13.9.2019–19.1.2020

Maailman paras maalauspaikka – taiteilijaelämää Önningebyssä ja Tuusulanjärvellä

13.9.2019–

Kiinalaisia hauta-aarteita – helmiä Didrichsenin kokoelmasta

21.9.2018–

Musiikki, tanssi ja rituaalit esikolumbiaanisessa taiteessa

Esitelmäsarja 25.9.–12.12.2019

Museon pääsylipulla. Esitelmät alkavat klo 18.00, kesto n. 1 tunti.

ke 25.9. Julia Donner: Puutarha – koti ja ympäristö Tuusulanjärven taiteilijayhteisön arjessa

to 3.10. Anna-Maria Wiljanen: Matriarkasta muusaan – naisten moninaiset roolit ja verkostojen vaikutus Önningebyn taiteilijasiirtokunnassa ja Tuusulanjärven taiteilijayhteisössä

ke 16.10. Virve Heininen: Elin Danielson-Gambogi – arkipäivän oivaltava kuvaaja

ke 13.11. Virve Heininen: Victor Westerholm – taide ja ystävyys

to 12.12 Anna-Maria Wiljanen: Önningeby-kuvaston peruspilarit – lehmiä koivuhaassa ja saaristolaiselämää

Aukioloajat

ti–su 11–18

Veistospuisto aina auki

Pääsyliput

12 / 10 €, 1.1.2020 alkaen 14 / 12 €

Vapaa pääsy alle 18- ja yli 75-vuotiaille sekä museokortilla

Veistospuistoon vapaa pääsy

Didrichsenin taidemuseo

Osoite: Kuusilahdenkuja 1, Helsinki

Yhteystiedot: office@didrichsenmuseum.fi, puh. 010 2193 970

Liikenneyhteydet: Bussit 510 ja 552, esim. Munkkiniemestä (Munkkiniemen aukio) tai Otaniemestä (Aalto-yliopiston metroasema).

Verkkosivut: www.didrichsenmuseum.fi

Facebook: [DidrichsenArtMuseum](https://www.facebook.com/DidrichsenArtMuseum)

Twitter: [DidMuseum](https://twitter.com/DidMuseum)

Instagram: [instagram.com/didrichsenartmuseum](https://www.instagram.com/didrichsenartmuseum)
